

ปารีส

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

ปารีส (ฝรั่งเศส: Paris /paˈriː/ *ปารี*) เป็นเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส ตั้งอยู่บนแม่น้ำแซน บริเวณตอนเหนือของประเทศฝรั่งเศส บนใจกลางแคว้นอีล-เดอ-ฟร็องส์ (*Île-de-France* หรือ *Région parisienne* (*RP*)) ภายในกรุงปารีสมีประชากรประมาณ 2,167,994 คน^[5] เขตเมืองปารีส (*Unité urbaine*) ซึ่งมีพื้นที่ขยายเกินขอบเขตอำนาจการปกครองของเมืองนั้น มีประชากรกว่า 9.93 ล้านคน (พ.ศ. 2547) ^[6] ในขณะที่เขตมหานครปารีส (Agglomération parisienne) มีประชากรเกือบ 12 ล้านคน^[7]และเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีประชากรสูงที่สุดแห่งหนึ่งในทวีปยุโรป^[8]

จากการตั้งถิ่นฐานมากกว่า 2 พันปี ปัจจุบันกรุงปารีสเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ล้ำสมัยแห่งหนึ่งของโลก และด้วยอิทธิพลของการเมือง การศึกษา บันเทิง สื่อ แฟชั่น วิทยาศาสตร์และศิลปะ ทำให้กรุงปารีสเป็นหนึ่งในเมืองที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก^[9] แคว้นอีล-เดอ-ฟร็องส์เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส ด้วยจำนวนเงินกว่า 500.8 ล้านล้านยูโร (628.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งมากกว่าหนึ่งส่วนสี่ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2548^[10] กรุงปารีสยังเป็นสถานที่ทำการของบริษัทยักษ์ใหญ่ 36 บริษัทจากบริษัทยักษ์ใหญ่ 500 บริษัทจากการสำรวจของฟอร์จูน โกลบัล 500 (*Fortune Global 500*) อีกด้วย^[11] โดยเฉพาะย่านธุรกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของทวีปยุโรป ลา เดฟ็องซ์^[12] ทั้งยังเป็นที่จัดงานนิทรรศการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงสหประชาชาติ ฯลฯ ปารีสเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่โด่งดังแห่งหนึ่งในโลก โดยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่า 30 ล้านคนต่อปี^[13] กรุงปารีสเป็นหนึ่งใน 4 นครสำคัญของโลก อีกสามนครคือ ลอนดอน, โตเกียว และ นิวยอร์ก

แผนที่กรุงปารีส

เนื้อหา

กำเนิดของชื่อและความหมาย
ประวัติ
ยุคเริ่มต้น
ยุคกลาง
คริสต์ศตวรรษที่ 19
คริสต์ศตวรรษที่ 20
ภูมิศาสตร์
ภูมิอากาศ
ทัศนคณของเมือง
สถาปัตยกรรม
อ้างอิง
อ้างอิง
ดูเพิ่ม
แหล่งข้อมูลอื่น

กำเนิดของชื่อและความหมาย

คำว่า ปารีส ออกเสียง /พาริส/ [ˈpaːʁi] หรือ /แพริส/ [ˈpæːʁi] ในภาษาอังกฤษ และ /ปารี/ [paʁi] ในภาษาฝรั่งเศส เป็นคำที่มาจากชื่อเผ่าหนึ่งของชาวไกล เป็นที่รู้จักกันในนาม "ปารีซี" (Parisii) ซึ่งเป็นชาวเมืองที่อาศัยในสมัยก่อนโรมัน โดยที่เมืองมีชื่อเดิมว่า "ลูเทเซีย" (ละติน: Lutetia) (ชื่อเต็ม "Lutetia Parisiorum" แปลว่า ลูเทเซียแห่งปารีซี) ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 1 ถึง 6 ในช่วงที่อาณาจักรโรมันยึดครอง แต่ในช่วงการครองราชย์ของจูเลียน ดิ โอโพสเทต (พ.ศ. 904 - พ.ศ. 906) ได้เปลี่ยนชื่อเมืองเป็น "ปารีส"^[14]

ปารีส มีชื่อเล่นมากมาย แต่ชื่อที่โด่งดังที่สุดคือ "นครแห่งแสงไฟ" (ฝรั่งเศส: La Ville-lumière) ซึ่งหมายความว่าป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และความรู้ ทั้งยังหมายความว่าป็นเมืองที่สว่างไสวเต็มไปด้วยแสงไฟอีกด้วย ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา นครปารีสมีชื่อเรียกในภาษาแสลงว่า "ปานาม" (ฝรั่งเศส: Paname [panam]) เช่น ชาวปารีสมักแนะนำตนเองว่า "มัว, เซอ ชุยเดอปานาม" (ฝรั่งเศส: Moi, je suis de Paname) หรือ "ฉันมาจากปานาม"

ปารีส						
เทศบาลและจังหวัด						
<div><div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div></div> <div>เรียงตามเข็มนาฬิกา: พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์, อาร์กเดอทรียงฟ์เดอเลตวล, ย่านลาเดฟ็องส์, แม่น้ำแซน และบงเดซาร์, หอไอเฟล</div>						
<div><div><div><div><div></div><div><div>ธง</div></div></div></div><div><div><div></div><div><div>ตราอาร์ม</div></div></div></div></div></div>						
คำขวัญ: <i>Fluctuat nec mergitur</i> (ละติน: "โคลงเคลงแต่ไม่จม")						
<div><div><div><div><div></div><div>ประเทศ</div></div><div><div></div><div>แคว้น</div></div><div><div></div><div>จังหวัด</div></div></div><div><div><div></div><div>ฝรั่งเศส</div></div><div><div></div><div>อีล-เดอ-ฟร็องส์</div></div><div><div></div><div>ปารีส</div></div></div></div></div> <tr><td><div><div><div><div></div><div>เขตการปกครอง</div></div><div><div></div><div>20 เขตท้องถิ่น</div></div></div></div></td></tr> <tr><td><div><div><div><div></div><div>การปกครอง</div></div><div><div></div><div><div><div>• นายกเทศมนตรี</div><div>(2014–present)</div></div></div></div><div><div></div><div>Anne Hidalgo</div></div><div><div></div><div>(PS)</div></div></div></div></td></tr> <tr><td><div><div><div><div></div><div>พื้นที่^[1](2010)</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>105.4 ตร.กม. (40.7 ตร.ไมล์)</div><div>2,844.8 ตร.กม. (1,098.4 ตร.ไมล์)</div><div>17,174.4 ตร.กม. (6,631.1 ตร.ไมล์)</div></div></div></div></div></div></div></td></tr> <tr><td><div><div><div><div></div><div>ประชากร (Jan. 2012^[4])²</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• อันดับ</div><div>• ความหนาแน่น</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>2,240,621</div><div>1st in France</div><div>21,000 คน/ตร.กม. (55,000 คน/ตร.ไมล์)</div><div>10,550,350^[2]</div><div>12,341,418^[3]</div></div></div></div></div></div></div></td></tr> <tr><td><div><div><div><div></div><div>เดมะนิม</div></div><div><div></div><div>Parisian (en)<div>parisien(ne) (fr)</div></div></div></div></div></td></tr> <tr><td><div><div><div><div></div><div>เขตเวลา</div></div><div><div></div><div>CET (UTC +1) (UTC+1)</div></div></div></div></td></tr>	<div><div><div><div></div><div>เขตการปกครอง</div></div><div><div></div><div>20 เขตท้องถิ่น</div></div></div></div>	<div><div><div><div></div><div>การปกครอง</div></div><div><div></div><div><div><div>• นายกเทศมนตรี</div><div>(2014–present)</div></div></div></div><div><div></div><div>Anne Hidalgo</div></div><div><div></div><div>(PS)</div></div></div></div>	<div><div><div><div></div><div>พื้นที่^[1](2010)</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>105.4 ตร.กม. (40.7 ตร.ไมล์)</div><div>2,844.8 ตร.กม. (1,098.4 ตร.ไมล์)</div><div>17,174.4 ตร.กม. (6,631.1 ตร.ไมล์)</div></div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div></div><div>ประชากร (Jan. 2012^[4])²</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• อันดับ</div><div>• ความหนาแน่น</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>2,240,621</div><div>1st in France</div><div>21,000 คน/ตร.กม. (55,000 คน/ตร.ไมล์)</div><div>10,550,350^[2]</div><div>12,341,418^[3]</div></div></div></div></div></div></div>	<div><div><div><div></div><div>เดมะนิม</div></div><div><div></div><div>Parisian (en)<div>parisien(ne) (fr)</div></div></div></div></div>	<div><div><div><div></div><div>เขตเวลา</div></div><div><div></div><div>CET (UTC +1) (UTC+1)</div></div></div></div>
<div><div><div><div></div><div>เขตการปกครอง</div></div><div><div></div><div>20 เขตท้องถิ่น</div></div></div></div>						
<div><div><div><div></div><div>การปกครอง</div></div><div><div></div><div><div><div>• นายกเทศมนตรี</div><div>(2014–present)</div></div></div></div><div><div></div><div>Anne Hidalgo</div></div><div><div></div><div>(PS)</div></div></div></div>						
<div><div><div><div></div><div>พื้นที่^[1](2010)</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>105.4 ตร.กม. (40.7 ตร.ไมล์)</div><div>2,844.8 ตร.กม. (1,098.4 ตร.ไมล์)</div><div>17,174.4 ตร.กม. (6,631.1 ตร.ไมล์)</div></div></div></div></div></div></div>						
<div><div><div><div></div><div>ประชากร (Jan. 2012^[4])²</div></div><div><div></div><div><div><div>• นคร</div><div>• อันดับ</div><div>• ความหนาแน่น</div><div>• เขตเมือง</div><div>• รวมปริมณฑล</div></div><div><div><div>2,240,621</div><div>1st in France</div><div>21,000 คน/ตร.กม. (55,000 คน/ตร.ไมล์)</div><div>10,550,350^[2]</div><div>12,341,418^[3]</div></div></div></div></div></div></div>						
<div><div><div><div></div><div>เดมะนิม</div></div><div><div></div><div>Parisian (en)<div>parisien(ne) (fr)</div></div></div></div></div>						
<div><div><div><div></div><div>เขตเวลา</div></div><div><div></div><div>CET (UTC +1) (UTC+1)</div></div></div></div>						

พลเมืองชาวปารีสเป็นที่รู้จักกันในนาม "ปารีสเซียน" (Parisian) ("พารีเซิน" หรือ "แพริเซิน" [pʁiˈʁiːzjɛ̃ / pʁiˈʁiːzn, z]) ในภาษาอังกฤษ หรือ "ปารีเซียง" [paʁizjɛ̃] ในภาษาฝรั่งเศส โดยคำนี้บางครั้งจะถูกเรียกอย่างตลกกว่า ปารีโก (Parigots) [paʁigo] โดยประชาชนที่อาศัยนอกแคว้นของปารีส แม้ว่าบางครั้งชาวปารีเซียงจะชอบพอกับคำนี้ก็ตาม

ประวัติ

ดูบทความหลักได้ที่ : ประวัติศาสตร์ปารีส

ยุคเริ่มต้น

หลักฐานทางโบราณคดีในการตั้งถิ่นฐานบริเวณปารีสตั้งแต่ 4,200 ปีก่อนคริสต์ศักราชคือพวกปารีซี ซึ่งเป็นเผ่าย่อยของพวกเชลติกซีนอนส์ โดยเป็นที่รู้จักในฐานะผู้ชำนาญทางเรือและการค้าขาย ได้อาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำแซนตั้งแต่ 250 ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นต้นมา ต่อมาพวกโรมันได้ชัยชนะยึดครองที่ราบลุ่มปารีสใน 52 ปีก่อนคริสต์ศักราช โดยมีการตั้งถิ่นฐานอย่างถาวรในตอนปลายของศตวรรษเดียวกันบนฝั่งซ้ายของแม่น้ำแซน, เนินเขาแซนต์-เชอเนอัวเอฟและเกาะอีล เดอ ลา ซิเต้ เมืองดังกล่าวนี้เดิมเรียกว่า "ลูเทเชีย" (Lutetia) แต่ต่อมาได้ทำให้เป็นชื่อในภาษาละตินเป็น "ลูเตส" (Lutèce) ตัวเมืองได้ขยายอย่างรวดเร็วในศตวรรษต่อ ๆ มาและกลายเป็นเมืองที่ร่ำรวย เต็มไปด้วยตลาด ราชวัง อ่างอาบน้ำ วัดวาอาราม โรงละครและโรงมหรสพใหญ่ เมื่อจักรวรรดิโรมันล่มสลายและการบุกของเยอรมันในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 3 ทำให้ "ลูเตส" อยู่ในช่วงตกต่ำและทรุดโทรม ในปี พ.ศ. 943 พลเมืองจำนวนมากได้อพยพออกจากเมืองลูเตส และหลังการยึดครองอีกครั้งหนึ่งของพวกโรมัน เมือง "ลูเตส" ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ปารีส"

ยุคกลาง

ปราสาทลูฟร์ในคริสต์ศตวรรษที่ 15

ประมาณปี พ.ศ. 1043 ปารีสได้กลายเป็นเมืองหลวงของกษัตริย์โกลวิสที่ 1 แห่งแฟรงก์ เมื่อโกลวิสที่ 1 ได้สวรรคตลง อาณาจักรแฟรงก์ได้ถูกแบ่งออก และปารีสได้กลายเป็นเมืองหลวงของรัฐอิสระขนาดเล็ก ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 9 สมัยราชวงศ์กาโรแล็งเชียง เมืองปารีสได้กลายเป็นเขตฐานกำลังของพวกศักดินา เล้านด์แห่งปารีสมีอำนาจมากขึ้น จนกระทั่งมีอำนาจมากกว่ากษัตริย์แห่งแฟรงก์ตะวันตก (Francie occidentale) เสียด้วยซ้ำไป เล้านด์แห่งปารีสนามว่า "โอโด" (Odo) ได้ถูกเลือกให้เป็นกษัตริย์แทนชาร์ลส์ที่ 3 (ชาร์ลส์ อ้วน - Charles III le Gros) เนื่องจากชื่อเสียงอันโด่งดังของเขาที่ได้ป้องกันเมืองปารีสจากการโจมตีของพวกไวกิง (ศึกปารีส (พ.ศ. 1428 - พ.ศ. 1429)) แม้ว่าอีล เดอ ลา ซิเต้จะรอดจากการโจมตีของพวกไวกิง แต่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำแซนที่ไม่มีการป้องกันก็ถูกทำลายอย่างย่อยยับ และแทนที่จะสร้างเมืองขึ้นมาใหม่บริเวณฝั่งซ้ายของแม่น้ำแซน ชาวปารีสได้เริ่มที่จะขยายตัวเมืองไปทางด้านฝั่งขวาของแม่น้ำแซนแทน ในปี พ.ศ. 1530 อูซ กาเปต์ (Hugh Capet) เล้านท์แห่งปารีสได้ถูกเลือกให้กลายเป็นกษัตริย์แห่งฝรั่งเศส เป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์กาเปเตียงและทำให้เมืองปารีสเป็นเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส

ตั้งแต่ พ.ศ. 1733 พระเจ้าฟิลิปที่ 2 (Philippe Auguste) ได้สร้างกำแพงเมืองล้อมรอบปารีสโดยมีลูฟร์เป็นป้อมปราการฝั่งตะวันตกและต่อมาในปี พ.ศ. 1743 ได้ตั้งมหาวิทยาลัยปารีสขึ้นมาซึ่งทำให้มีผู้คนหลั่งไหลเข้ามายังปารีสเป็นจำนวนมาก ในช่วงนี้เองที่เมืองปารีสได้พัฒนาในหลาย ๆ ด้านซึ่งในปัจจุบันยังให้เห็นเช่น เกาะ (อีล เดอ ลา ซิเต้) เป็นที่ตั้งรัฐบาลและสถาบันสอนศาสนา ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแซนเป็นที่ตั้งสถาบันทางการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียน ฯลฯ ส่วนทางฝั่งขวาของแม่น้ำแซนเป็นที่ตั้งของการค้าขายและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของปารีส เช่น ตลาดเลส์ ฮาลส์ (Les Halles)

ปารีสไม่ได้เป็นเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศสหลังจากถูกโจมตีโดยพันธมิตรของประเทศอังกฤษคือพวกบูร์กนด์ (Burgondes) ในสงครามร้อยปี แต่ก็กลับมาเป็นเมืองหลวงในปี พ.ศ. 1980 เมื่อพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 7 (Charles VII, le Victorieux) สามารถยึดกรุงปารีสกลับคืนมา แม้ว่ากรุงปารีสเป็นเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศสอีกครั้งหนึ่ง แต่พระเจ้าชาร์ลส์ที่ 7 ก็ตัดสินใจที่จะประทับ ณ ปราสาทหุบเขาโลว์ร ต่อมาในช่วงสงครามศาสนาของฝรั่งเศส (Guerres de religion) กรุงปารีสเป็นฐานกำลังหลักของพวกคริสตียนกายคาทอลิก โดยรุนแรงสุดในเหตุการณ์โศกนาฏกรรมวันแซนต์-บาร์เตเลมี (Massacre de la Saint-Barthélemy) ในปี พ.ศ. 2115 ต่อในปี พ.ศ. 2137 พระเจ้าอองรีที่ 4 ได้ก่อตั้งราชสำนักในกรุงปารีสอีกครั้งหนึ่งหลังจากยึดเมืองมาจากพวกคาทอลิก ระหว่างสงครามกลางเมืองฝรั่งเศส (Fronde) ชาวปารีสได้ลุกฮือขึ้นประท้วงและก่อการจลาจล ซึ่งเป็นสาเหตุให้พระบรมวงศานุวงศ์ทั้งหลาย หลบหนีออกจากกรุงปารีสในปี พ.ศ. 2191 พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ย้ายราชสำนักอย่างถาวรไปยังแวร์ซายส์ในปี พ.ศ. 2225 ศตวรรษต่อมากรุงปารีสเป็นศูนย์กลางของการปฏิวัติฝรั่งเศส มีการทลายคุกบัสตีย์ในปี พ.ศ. 2332 และล้มระบอบกษัตริย์ในปี พ.ศ. 2335

คริสต์ศตวรรษที่ 19

การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดิฝรั่งเศสที่ 2 และยุคสวยงาม (Belle Époque) ช่วยนำพากรุงปารีสไปสู่การพัฒนาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส ตั้งแต่คริสต์ทศวรรษ 1840 เป็นต้นมา การเดินทางโดยรถไฟทำให้มีประชากรจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามายังกรุงปารีสเพื่อมาทำงานในอุตสาหกรรมต่าง ๆ กรุงปารีสได้ผ่านการบูรณะครั้งยิ่งใหญ่ภายใต้การปกครองของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 และบารงโอสส์มันน์ ซึ่งได้เปลี่ยนถนนเล็ก ๆ ในยุคกลางจนกลายเป็นถนนขนาดกว้างและมีตึกงามบ้านช่องร่วมสมัยจำนวนมากมาย การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้มีจุดประสงค์ให้กรุงปารีสมีความสวยงามและความสะอาดมากขึ้นกว่าเดิม ถึงกระนั้นก็มีประโยชน์อันเกิดมีเหตุการณ์ปฏิวัติหรือเหตุการณ์รุนแรง เพราะกองทหารม้าและปืนไรเฟิลสามารถต่อกรกับกลุ่มพวกจลาจลในขณะที่กลยุทธ์ในการข่มขู่หรือสกัดกั้นที่เข้มมากในสมัยการปฏิวัติฝรั่งเศสจะเป็นการล้าสมัย

ในปี พ.ศ. 2375 และ พ.ศ. 2392 อหิวาตกโรคระบาดพลเมืองชาวปารีส แต่การระบาดในปี พ.ศ. 2375 เท่านั้นก็มีผู้ป่วยกว่า 20,000 คนจากประชากร 650,000 ในขณะนั้น กรุงปารีสยังได้เสียหายครั้งยิ่งใหญ่หลังจากสงครามฟรังโก-ปรัสเซีย (พ.ศ. 2413 - พ.ศ. 2414), การโค่นล้มจักรพรรดินโปเลียนที่ 3, เทศบาลปารีส (La Commune de Paris - พ.ศ. 2414) ได้ทำให้กรุงปารีสถูกเป็นไฟหลังจากการต่อสู้กันระหว่างเทศบาลกับรัฐบาล ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นที่รู้จักกันในนาม "สัปดาห์แห่งเลือด" (Semaine sanglante)

กรุงปารีสได้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรวดเร็วเพื่อที่จะจัดงานนิทรรศการนานาชาติ 1889 (พ.ศ. 2432) ทั้งนี้ได้มีการสร้างหอไอเฟลเพื่อเฉลิมฉลองการปฏิวัติฝรั่งเศสครบรอบ 100 ปี เพื่อแสดงถึงศักยภาพของประเทศฝรั่งเศสในด้านวิศวกรรมศาสตร์แค่ "ชั่วคราว" เท่านั้น ซึ่งสิ่งก่อสร้างชิ้นนี้ได้กลายเป็นสิ่งก่อสร้างที่สูงที่สุดในโลกจนถึงปี พ.ศ. 2473 และกลายเป็นสัญลักษณ์ของกรุงปารีสไปโดยปริยาย ส่วนงานนิทรรศการนานาชาติ 1900 (พ.ศ. 2443) ได้มีการ

เปิดตัวรถไฟฟ้าปารีสเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นก็ได้มีการจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้าต่าง ๆ มากมายซึ่งทำให้กรุงปารีสเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและดึงดูดชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากทั้งในด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

คริสต์ศตวรรษที่ 20

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 กรุงปารีสได้อยู่ในแนวหน้าของการรบ โดยรอดจากการโจมตีของเยอรมนีไปได้ที่สงครามแห่งมาร์น ในปี พ.ศ. 2457 ในช่วงปี พ.ศ. 2461 - พ.ศ. 2462 กรุงปารีสได้กลายเป็นที่สวนสนามแห่งชัยชนะของฝ่ายสัมพันธมิตรและเป็นที่เจรจาสันติภาพอีกด้วย ในช่วงระหว่างสงครามกรุงปารีสได้มีชื่อเสียงจากศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ และชีวิตยามค่ำคืน เมืองนี้ได้กลายเป็นศูนย์รวมของจิตรกรชื่อดังทั่วโลก ตั้งแต่ักประพันธ์ชาวรัสเซีย สตราวินสกี จิตรกรชาวสเปน ปิกัสโซและศิลปินถึงนักประพันธ์ชื่อดังชาวอเมริกันอย่างเฮมิงเวย์ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2483 5 สัปดาห์หลังจากการเริ่มต้นของสงครามแห่งฝรั่งเศส กรุงปารีสได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของกองทัพนาซีเยอรมันจนกระทั่งการปลดปล่อยปารีสในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2487 2 เดือนหลังจากการบุกนอร์ม็องดีของฝ่ายสัมพันธมิตร

กรุงปารีสได้ยึดหัตถ์ท่ามกลางสงครามโลกครั้งที่ 2โดยไม่ได้รับความเสียหายใด ๆ เนื่องจากภายในกรุงปารีสไม่มีเป้าหมายยุทธศาสตร์สำหรับฝ่ายสัมพันธมิตรในการวางระเบิด (สถานีรถไฟในกรุงปารีสเป็นเพียงแค่สถานีปลายทาง โรงงานที่สำคัญ ๆ ตั้งอยู่บริเวณชนบททั้งสิ้น) และด้วยความสวยงามทางวัฒนธรรม ทำให้พลเอกดีทริช ฟอน โชลทิทซ์ (*General der Infanterie Dietrich von Choltitz*) นายทหารเยอรมันขัดคำสั่งของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ในการทำลายกรุงปารีสและอนุสาวรีย์ที่สำคัญก่อนการถอนทหารเยอรมันออกจากปารีส ทำให้ชาวฝรั่งเศสบางคนมองว่าพลเอกดีทริช ฟอน โชลทิทซ์เป็นผู้ช่วยเหลือกรุงปารีส

ภูมิศาสตร์

ปารีสตั้งอยู่บนแม่น้ำแซน ซึ่งรวมถึงเกาะอีกสองเกาะคือ อีล แซงต์-หลุยส์ (*Île Saint-Louis*) และ อีล เดอ ลา ซิตี (*Île de la Cité*) ซึ่งเป็นส่วนที่เก่าแก่ที่สุดของเมือง ภูมิประเทศของปารีสโดยรวมคือ เป็นที่ราบลุ่ม โดยมีจุดต่ำสุดอยู่ที่ 35 เมตร (114 ฟุต) เหนือระดับน้ำทะเล ทั้งยังมีเนินเขาอีกหลายแห่ง เนินเขาที่สูงที่สุดคือ มงต์มาร์ตร์ (*Montmartre*) (130 เมตร (426 ฟุต)) พื้นที่ของปารีส ซึ่งไม่รวมสวนสาธารณะบัวส์ เดอ บูโลญ (*Bois de Boulogne*) และบัวส์ เดอ แวงแซนน์ (*Bois de Vincennes*) คือประมาณ 86.928 ตารางกิโลเมตร (33.56 ตารางไมล์) การแบ่งและรวมเขตครั้งสุดท้ายที่ใหญ่ที่สุดคือในปี พ.ศ. 2403 ซึ่งทำให้มีขนาดอย่างทีเห็นในปัจจุบัน ทั้งยังทำให้เกิดเขต (*Arrondissement*) ที่หมุนรอบ ๆ ตามเข็มนาฬิกาอีกด้วย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2403 เป็นต้นมา เมืองปารีสมีขนาด 78 กม.² (30.1 ม.²) และได้ขยายออกไปเป็น 86.9 กม.² (34 ม.²) ในปี พ.ศ. 2463 และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2472 เป็นต้นมา สวนสาธารณะบัวส์ เดอ บูโลญและบัวส์ เดอ แวงแซนน์ได้ผนวกกับตัวเมืองปารีสอย่างเป็นทางการ ทำให้กรุงปารีสมีขนาด 105.397 กม.² (40.69 ม.²) จนถึงปัจจุบัน ขนวดของกรุงปารีสหรือเขตเมืองปารีสนั้นมีการขยายตัวออกไปเกินเขตเมือง ทำให้เกิดรูปร่างเป็นวงรี ขยายตัวไปตามแม่น้ำแซนและแม่น้ำมาร์น ทางทิศตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ของตัวเมือง และตามแม่น้ำแซนและแม่น้ำอวส ทางทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงเหนือ และถ้าเลยไปยังชนบท ความหนาแน่นของประชากรจะลดลงอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากมีป่าและที่ดินไว้สำหรับการเพาะปลูก อย่างไรก็ตามเขตมหานครปารีส (*Agglomération parisienne*) มีเนื้อที่ถึง 14,518 กม² (5,605.5 ไมล์²) ซึ่งใหญ่กว่าเนื้อที่กรุงปารีสถึง 138 เท่า

อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ในกรุงปารีส โดยช่างหลังเป็นทอไอเฟล ปี พ.ศ. 2483

ช่องเซลิเซ ถนนที่มีชื่อเสียงที่สุดในฝรั่งเศส

ภูมิอากาศ

ปารีสมีภูมิอากาศแบบมหาสมุทร ซึ่งมีผลมาจากกระแสน้ำแอตแลนติกเหนือ เพราะฉะนั้นอุณหภูมิในเมืองไม่ค่อยมีอุณหภูมิสูงหรือต่ำเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยของกรุงปารีสคือ 15 °C (59 °F) และจะอยู่ราว 7 °C (45 °F) สถิติอุณหภูมิสูงที่สุดที่วัดได้คือ 40.4 °C (104.7 °F) ในวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 และต่ำที่สุดที่เคยวัดได้คือ −23.9 °C (−11.0 °F) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2422 เมืองปารีสได้เปรียบกับอุณหภูมิร้อนจัดในปี พ.ศ. 2547 และหนาวจัดในปี พ.ศ. 2549 มาเอง

ฝนสามารถตกทุกเมื่อ และปารีสก็เป็นที่รู้จักดีกับฝนตกฉับพลัน ปารีสมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 641.6 มม. (25.2 นิ้ว) ต่อปี ส่วนหิมะมักจะเกิดขึ้นน้อยครั้ง ส่วนมากมักจะตกในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ (แต่เคยตกถึงเดือนเมษายนมาแล้ว) และไม่บ่อยพบว่าหิมะตกติดต่อกันเกินวัน

ข้อมูลภูมิอากาศของกรุงปารีส (ค.ศ. 1981–2010)													
เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
อุณหภูมิสูงสุดที่เคยบันทึก °C (°F)	16.1 (61)	21.4 (70.5)	25.7 (78.3)	30.2 (86.4)	34.8 (94.6)	37.6 (99.7)	40.4 (104.7)	39.5 (103.1)	36.2 (97.2)	28.4 (83.1)	21 (70)	17.1 (62.8)	40.4 (104.7)
อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย °C (°F)	7.2 (45)	8.3 (46.9)	12.2 (54)	15.6 (60.1)	19.6 (67.3)	22.7 (72.9)	25.2 (77.4)	25.0 (77)	21.1 (70)	16.3 (61.3)	10.8 (51.4)	7.5 (45.5)	16.0 (60.8)
อุณหภูมิเฉลี่ยแต่ละวัน °C (°F)	5.0 (41)	5.6 (42.1)	8.8 (47.8)	11.5 (52.7)	15.3 (59.5)	18.3 (64.9)	20.6 (69.1)	20.4 (68.7)	16.9 (62.4)	13.0 (55.4)	8.3 (46.9)	5.5 (41.9)	12.5 (54.5)
อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย °C (°F)	2.7 (36.9)	2.8 (37)	5.3 (41.5)	7.3 (45.1)	10.9 (51.6)	13.8 (56.8)	15.8 (60.4)	15.7 (60.3)	12.7 (54.9)	9.6 (49.3)	5.8 (42.4)	3.4 (38.1)	8.5 (47.3)
อุณหภูมิต่ำสุดที่เคยบันทึก °C (°F)	−14.6 (5.7)	−14.7 (5.5)	−9.1 (15.6)	−3.5 (25.7)	−0.1 (31.8)	3.1 (37.6)	6 (43)	6.3 (43.3)	1.8 (35.2)	−3.1 (26.4)	−14 (7)	−23.9 (−11)	−23.9 (−11)
หยาดน้ำฟ้า มม (นิ้ว)	53.7 (2.114)	43.7 (1.72)	48.5 (1.909)	53 (2.09)	65 (2.56)	54.6 (2.15)	63.1 (2.484)	43 (1.69)	54.7 (2.154)	59.7 (2.35)	51.9 (2.043)	58.7 (2.311)	649.6 (25.575)
วันที่มีหยาดน้ำฟ้าโดยเฉลี่ย	10.2	9.3	10.4	9.4	10.3	8.6	8	6.9	8.5	9.5	9.7	10.7	111.5
จำนวนชั่วโมงที่มีแดด	62.5	79.2	128.9	166.0	193.8	202.1	212.2	212.2	167.9	117.8	67.7	51.4	1,661.7
แหล่งที่มา: อุตุนิยมวิทยาฝรั่งเศส ^[15]													

ที่วทัศน์ของเมือง

ภาพพาโนรามาของกรุงปารีสยามค่ำคืน ถ่ายจากยอดตึกมงต์ปาร์นาสส์

สถาปัตยกรรม

โดม แกรนด์ฟาเลซ สร้างจากโครงเหล็กและแก้ว ถือเป็นสถาปัตยกรรมแก้ว ที่ใหญ่ที่สุดในโลก หลังจากที่พระราชวังคริสตัลคริสตัล ในลอนดอน ถูกทำลายจากไฟไหม้ เมื่อปี ค.ศ. 1936 แกรนด์ฟาเลซ เคยถูกปิดปรับปรุงเป็นเวลากว่า 10 ปี เนื่องจากอุบัติเหตุกระจกหลังคาตกลงมา ในปี ค.ศ. 1993 ก่อนจะมาเปิดให้บริการได้ส่วนหนึ่งใน ปี ค.ศ. 2004 และส่วนที่เหลือในปี ค.ศ. 2007

นวัตกรรมล้ำที่เป็นอีกหนึ่งจุดเด่นของ แกรนด์ฟาเลซ คือ Virtual Tour ระบบที่สามารถเข้าชมนิทรรศการแบบเสมือนจริง ผ่านทางเว็บไซต์ ผู้ชมจะได้สัมผัสความยิ่งใหญ่สุดอลังการของ แกรนด์ฟาเลซ ผ่านภาพ 3D แบบ 360 องศา โดยเลือกภาษาที่ต้องการได้ ระหว่าง อังกฤษ หรือ ฝรั่งเศส

และในงานมหกรรมดนตรี Monumenta 2012 แกรนด์ฟาเลซ ถูกแปลงโฉมให้เป็น โดมแก้วมหัศจรรย์แห่งแสงสี ทว่าทั้งอาคารถูกสาธยายด้วยแสงไฟ และเลเซอร์ตกกระทบแผ่นแก้ว เกิดเป็นห้องกระจกหลากสีสัน แสงวิบวับเคลื่อนไหวสลับโทนไปตามจังหวะของเสียงเพลง ผู้เข้าชมผ่นตัวเองเป็นเจดหนึ่งในงาน ด้วยการใส่เสื้อสีขาวผู้แสง black light เพิ่มความสนุก เติมความสนุกแบบสุด ๆ ที่ โดมมหัศจรรย์ แกรนด์ฟาเลซ

อ้างอิง

- [http://www.statistiques-locales.insee.fr/Fiches/%5CRS%5CDEP%5C75%5CCOM%5CRS_COM75056.pdf] INSEE local statistics, including Bois de Boulogne and Bois de Vincennes.
- อ้างอิงผิดพลาด: ป้ายระบุ <ref> ไม่ถูกต้อง ไม่มีการกำหนดข้อความสำหรับอ้างอิงชื่อ pop_UU
- อ้างอิงผิดพลาด: ป้ายระบุ <ref> ไม่ถูกต้อง ไม่มีการกำหนดข้อความสำหรับอ้างอิงชื่อ pop_AU
- อ้างอิงผิดพลาด: ป้ายระบุ <ref> ไม่ถูกต้อง ไม่มีการกำหนดข้อความสำหรับอ้างอิงชื่อ pop_commune
- Estimation de population par département, sexe et grande classe d'âge - Années 1990 à 2006 (http://www.insee.fr/fr/ffc/docs_ffc/EIpDep_5trages90-06.xls) (ฝรั่งเศส)
- Population des villes et unités urbaines de plus de 1 million d'habitants de l'Union Européenne (http://www.insee.fr/fr/ffc/chifcle_fiche.asp?ref_id=CMPTEF01103&tab_id=18) (ฝรั่งเศส)
- Aire Urbaine '99 - pop totale par sexe et âge (http://www.recensement.insee.fr/RP99/rp99/wr_page.affiche?p_id_nivgeo=M&p_id_loca=001&p_id_princ=POP1&p_theme=ALL&p_typeprod=ALL&p_langue=FR) (ฝรั่งเศส)
- World Metropolitan Areas (<http://web.archive.org/web/20071001000616/www.world-gazetteer.com/wg.php?x=&men=gcis&lng=en&dlat=32&srt=pnan&col=aohdq&va=&pt=a>) (อังกฤษ)
- Inventory of World Cities (<http://www.lboro.ac.uk/gawc/citylist.html>)(อังกฤษ)
- Produits Intérieurs Bruts Régionaux (PIBR) en valeur en millions d'euros (http://www.insee.fr/fr/ffc/docs_ffc/PIB_reg.xls) (ฝรั่งเศส)
- Global Fortune 500 by countries: France (<http://money.cnn.com/magazines/fortune/global500/2007/countries/France.html>) (อังกฤษ)
- Paris Ile-de-France, a head start in Europe (<http://www.logistics-in-europe.com/pdf-gb/index.html>) (อังกฤษ)
- Le tourisme se porte mieux en 2004 (http://www.insee.fr/fr/insee_regions/idf/rfc/docs/bilan2004tour.pdf) (ฝรั่งเศส)
- The City of Antiquity (http://en.parisinfo.com/museums-monuments-paris/special-reports-1/paris-through-the-ages/guide/paris-through-the-ages_the-city-of-antiquity) (อังกฤษ)
- "Climatological Information for Paris, France". Meteo France. August 2011.

ดูเพิ่ม

- Vincent Cronin (1989). *Paris on the Eve, 1900-1914*. New York: Harper Collins. ISBN 0-312-04876-9.
- Vincent Cronin (1994). *Paris:City of Light, 1919-1939*. New York: Harper Collins. ISBN 0-00-215191-X.
- Jean Favier (1997-04-23). *Paris* (in French). Fayard. ISBN 2-213-59874-6.
- Jacques Hillairet (2005-04-22). *Connaissance du Vieux Paris* (in French). Rivages. ISBN 2-86930-648-2.
- Colin Jones (2004). *Paris: The Biography of a City*. New York: Penguin Viking. ISBN 0670033936.
- Rosemary Wakeman (2009). *The Heroic City: Paris, 1945-1958*. University of Chicago Press. ISBN 9780226870236.

แหล่งข้อมูลอื่น

- เว็บไซต์กรุงปารีส (<http://www.paris.fr/en>)
- กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส (<http://www.mfa.go.th/web/360.php>), สารναรู้ก่อนเดินทาง โดยกระทรวงการต่างประเทศ ประเทศไทย

ดึงข้อมูลจาก "<https://th.wikipedia.org/w/index.php?title=ปารีส&oldid=8233412>"